

Maani meeqqat internettimiittarput

**Angajoqqaat meeqqamik internettimi pissusilersoriaasiannik paasinninnissamut
ikiorneqartussanngorput**

Af Anja Rosa
anja@nuukugeavis.gl

Internetti, oqarasuaatit angallattakkat qarasaasiaaq-qallu tabletit ulluinnarni initupput. Nittartakkani inuit naapeqatigiittarfii aqqtigalugit immitsinnut ajornannginnerusumik attaveqatigiissinnaalersimavugut, qarasaasiarsornerulli silarsuaani ajoquatasinnaasoqarpoq eqqumaffigineqartariaqartunik, Red Barnet Kalaallit Nunaat nalunaarpoq, ilaatigullu qarasaasiatigut qinngasaarisarneq akiorniarlugu suliniummik nutamik pilersitsismalluni.

Suliniaqatigiiffiup nittartagaani paassisutissiivik nutaaq taaguuteqarpoq Chat Paaralugu, taannalu suliarineqarsimalluni nunatsinni Pinerluttaalisitsinermut Siunnersuisoqatigit, PiSiu, suleqatigalugit.

Qupperneq meeqqanut, inuusuttuaqqanut, angajooqqaanut ilinniartsisunullu sammitinneqarpoq, internetternerullu toqqisisimanarerusunngortinnissaanik isumannaannerusunngortinnissaanillu siunertaqarluni.

- MIO-p misissuineranit takutinnejcarpoq, meerapassuit inuusuttuarpassuillu internettimi qinngasaarneqarnermiq allanillu nuanniitsunk misigisaqartartut, aamma meeqqat inuusuttuaqqallu ilaasa internetternermi oqaatsit iliuutsillu peqqissimissutigisaraat, Red Barnet Kalaallit Nunaata siulittaasua, Jonna Ketwa, suliniut nutaaq pillugu paassisutissiisummi oqarpoq.

Silarsuaat paasillugu

Chat Paaralugu ilaatigut meeqqat internettimi pissusilersoriaasiannik paasinninnerunissamut angajoqqaanut suliniuteqarniarpoq, taamaattumillu nit-tartakkami internettimi kiffartuussissutit meeqqanit akuttungitsumik atorneqartartut allassimaffiat takussutissaatigineqarlu.

- Eqqarsaataavoq angajoqqaat meeqqaminnut internettimi ajuunngitsumik pissusilersortarnissamut ikorfartuillutilu ikuuittarnissaat, tamannalu ajorinnanai ajornannginnerpaamik pisinnaavoq, taarsi-ullugulu meeqqamik silarsuaannik paasisaqrutlik, Jonna Ketwa erseqqissaavoq.

Nittartagaq tamatuma saniatigut ilinniartitsisunut suliamillu ingerlataqartunut atuartisssutissanik ne-qerooruteqarpoq, pisuusaartitanik assigiinngitsunik aqqiagiinngissutitalinnik imaqaartunik, taamaalil-lunilu meeqqat peqatigalugit internettip silarsuaani ajornartorsiutit assigiinngitsut takutinnejqarsinnaal-lutik.

Chat Paaralugumik pilersitsineq Red Barnet Kalaallit Nunaata nutamik nittartagartaarneranit peqatigillugu pilersinneqarpoq. Taamaattumik Chat Paaralugu redbarnet.gl-imi nassaarineqarsinnaavoq, tassanilu suliniaqatigiiffiup Kalaallit Nunaanni mee-raaneq toqqisisimanarerusoq isumannaannerusoru pilersinniarlugit suliniarnera aamma atuarneqarsinnaalluni.

Her færdes børn på nettet

Forældre får hjælp til at forstå børns netadfærd

Af Anja Rosa
anja@nuukugeavis.gl

Internettet, mobiltelefoner og tablets fylder i hverdagen. Vi kommer lettere i kontakt med hinanden via sociale medier, men der er nogle ulemper, som man skal være opmærksom på i den digitale verden, lyder det fra Red Barnet Grønland, der har lanceret en ny indsats mod blandt andet digital mobning.

Chat Paaralugu hedder det nye univers på organisationens hjemmeside, og det er lavet i samarbejde med Det Grønlandske Kriminalpræventive Råd, PiSiu.

Siden er målrettet både børn, unge, forældre og undervisere, og formålet er at gøre livet online mere trygt og sikkert.

- Undersøgelser fra MIO viser, at mange børn og unge oplever mobning og andre ubehagelige ting på nettet, og nogle børn og unge fortryder ord og handlinger online, oplyser bestyrelsesformand i Red Barnet Grønland, Jonna Ketwa, i en orienter-

ing om den nye indsats.

Forstå deres verden

Chat Paaralugu vil blandt andet klæde forældre på til bedre at forstå deres børns adfærd på nettet. Sitet har derfor en oversigt over de onlinetjenester, som børn ofte anvender.

- Tanken er, at forældrene skal støtte og hjælpe deres børn til god adfærd på nettet. Det gør de bedst uden løftede pegefingre, men i stedet ved at forstå deres børns verden, anfører Jonna Ketwa.

Desuden tilbyder sitet undervisningsmateriale til lærere og andre fagpersoner, der blandt andet kan finde forskellige cases med indbyggede konflikter, så man sammen med børnene kan vise, hvordan man tackler problemerne i det virtuelle univers på nettet.

Lanceringen af Chat Paaralugu kommer samtidig med, at Red Barnet Grønland har fået en ny hjemmeside. Chat Paaralugu kan derfor findes på redbarnet.gl, hvor man også kan læse mere om organisationens arbejde for trygge og sikre børneliv i Grønland.

Chat Paaralugumi meeqqat inuusuttuaqqallu internettimi qanoq toqqisisimanartumik atuisoqarsinnaaneranit siunnersuutitsialannik nassaarsinnaapput. På Chat Paaralugu kan børn og unge finde gode råd til, hvordan man færdes trygt nettet.

Aaa./Foto: Bax Lindhardt/Ritzau Scanpix